

መፅበዓ ደብረፅዮን!

ብ ኣስራት ኣብርሃም

“ኣብ ክልል ርኡይ ለውጢ ከነምፅእ፣ ኣብ ሃገር ድማ ግብእ ተራና ከንግወት ኢና!”

ዶ/ር ደብረፅዮን

ትግራይ በቢዘመናቱ ብዙሓት መራሕቲ ነይሮም እዮም፤ ገሊኦም ብፅቡቕ፣ ገሊኦም ብሕማቕ ታሪኽ ዝዝክሮም። ድሕሪ ሞት ኣቦና ሃፀይ ዮሃንስ ዝመፁ መራሕቲ እንተሆነና ራእሲ መንገሻ ዮሃንስ፣ ልኡል ራእሲ ስዩም ኣብ ኣዚዩ መዋጥር ዝበዘሐ ኩነታት ኮይኖም መራሕቲ እዮም። ድሕሪ እዚኦም ዝመፁ ስሙይ መራሕቲና ልኡል ንይታይ ራእሲ መንገሻ ስዩም እዮም፤ ኣብ ትሕቲ ፊውዳላዊ መግዛእቲ ሸዋ ኮይኖም ናብራ ህዝቢ ትግራይ ክመሓየሽ ኣንጻራዊ ዝኾነ ልምዳትን ዕብዮትን ክህልው መራሕቲ ትግራይ ኮይኖም ዝፀንሑለን (1953-1966) 13 ዓመታት ዝኣክሎም ፅዒሮም እዮም። ደርጊ ኣርኪብዎም እምበይ ብዙሕ ዝወጠንዎ ነገር እውን ነይሩ። ኣብ ዘበን ደርጊ ኣመሓደርቲ ነይሮም ምባል ስለዘይከኣል ኣብ ቁፅሪ ዝኣትው ኣይኮነይ።

ልሙድ ኮይኑ ዓወት ይኹን ስዕረት በቲ ዘመን ብዝነበረ መራሕቲ እዩ ዝግለፅ፤ እቲ መራሕቲ ኩሉ ነገር በይኑ ይሰርሐ ማለት ኣይኮነይ። ኣብ ትሕቲኡ ብዙሓት መራሕቲን ክኢላታትን ኣለዉ፤ ብኣውርኡ ድማ ሓፋሽ ኣሎ። ዝኮነ ይኹን መራሕቲ ግን ናይ ባዕሉ መንፈስ ኣለዎ እዩ፤ እቶም ኣብ ትሕቲኡ ዘለዉ ኩላይ ሓፋሽ ኣብ ዙሪኡ ክዓስል ወይ ክይዓስል ዝገብር። ድሕሪ ዓወት ዘበን ገብሩ ኣስራት እዩ ነይሩ። እዚ ዘበን እዚ ትግራይ ካብ ኩናት ወጺኦ ኩሉ ኣብ ልምዳት፣ ኣብ ሓመድ ግደባን ግረባን ዝረባረበሉ፣ ትግራይ ብፅርና ክነልምዓ ኢና ኣብ ዝብል ጭርሖ ኣብ ልምዳት ክልሉ ዝዋሰኡ ፅቡቕ ጊዜ ነይሩ። ናይ ዕድል ነገር ኮይኑ ውግእ ኢትዮ-ኤርትራ ድሕሪኡ ድማ ምግምግም ህወሀት መግዛእቲ ኮሊፍዎ። ድሕሪኡ ዘበን ሃለቃ ፀጋይን ዘበን ኣባይ ወልደን እዩ ስዒቡ፣ እዚ ዘበን እዚ ኣብ ኢትዮጵያ ፀሐይ በሪቻ እናሃለወት፣ ኣብ ትግራይ ብቐትሩ ዝፀልመተሉ፣ ተጋሩ ብሰደት ቀዳማይ ዝኾንሉ፣ ሰብ ሃፍቲን ምሁራትን ክልሎም ሓዲንም ፋሕፋሕ ዝበልሉ ዘመነ ጥልመትን ክሕደትን እዩ ነይሩ።

ትግራይ ብልምዳት ነተን ካልኣት ክልላት ሓሊፋተን ክይትከይድም ስልጣኖም ኣብ ሓደጋ ክይወድቅ ተባሂሉ ልምዳታዊ ምንቕስቓሳታ ኩሉ ብፖለቲካዊ ውሳኔ ዝተዓገተሉ፣ ልዕሊ 500 ማእከላይ ግድባት ክሰርሕ ወጢኑ ዝነበረ ሳርት ክፈርስ፣ ኣብ ፅቡቕ ደረጃ በጺሑ ዝነበረ ልምዳት ንልጎል ራዖ ጠጠው ክብል፣ ኣብ ሩባ ተከዘ ክስረሓ ተሓሲበን ዝነበረ ዓባይቲ ግድባት ዝተረሰዓሉ፣ ሓድነት ተጋሩ ዝላሕለሐሉ ሕማቕ እዋን ነይሩ። ካሊስ ይትረፍ ኣብ ቀዳማይን ካልኣይን ትልሚን ዕብዮትን ስግግርን ትግራይ ዝተዘለለትሉ። እዚ ግን ብናይ ሃለቃ ፀጋይ ወይ ብናይ ኣባይ ወልደ ድክመት ዝመፀ ጥራሕ ኣይነበረን፤ ህወሀት ከም ፓርቲ፣ ብፍላይ ድማ ጠቕላይ ሚኒስተር መለስ ዜናዊ ፍትሓዊያ ክበሃሉ ትግራይ ኣብ ትሕቲ ድክነት ክትፀንሕ ስለዝወሰኑ እዩ።

ህዝቢ ማዕከል ዓዲ ኣብ መረጃ 97 ስለዘደንገዎም ናይ ልምዳት ሕቶ እንተመሊሰናለሁ ን40 ዓመታት ዝኣክል ከንገዝእ ኢና ዝብል ግጉይ ዝኾነ መርገዒ ስለዝነበሮም እዩ። ኣብ ልዕሊኡ ኣይ ሰላም ኣይ ኩናት ብዝብል ፖሊሲ ድማ ትግራይ ካብ ልምዳትን ኢንቨስትመንትን ተነጻጺ ሰፈር ወታደራትን ቀጠና ውግእን ኮይና ንርብዒ ክፍለዘመን ኣሲሮም ስቕ በሉ። ብሓፈሻ ኣብ ውሽጢ ህወሀት ዝተቐረሰሉ ዕላማ ዝረስዕ ሓዲሽ ገዛኢ መደብ እዩ ተፈጠሩ። ስለዚ ትግራይ ሓዚ እውን ኣብ ሕሱም

ድክነት ውሸጢ ከትህልው ዝገበራ ፖለቲካ እዩ። ብፖለቲካ እያ ደኸያ። ከቀደሙ እውን ድክነታ ፖለቲካ ሸዋ ዘምፅኦ እዩ ነይሩ። ሐዚ እውን ዘሎ ንሱ እዩ። መረራ ጉዲና “ኣብ ዙፋን ምኒልክ ዝቅመጥ ከም ምኒልክ እዩ ዝሓሰብ” ዝብል ስሙይ ኣባሃህላ ኣለዎ። ከምኡ እዩ ኸይኑ።

ዝኾነ ኮይኑ ሞንጉኡ ኣቦዝጊ ሓጊዘም ኩነታት ፖለቲካ ሃገርና ምቅይያር ጀሚሩ። በዚድማ ዋላካ ከንድቲ ዝድለ ኣይኹን ኣብ ህወሓት እውን ለውጢ ኣመራርሓ መጊኡ፣ ሐዚ ኣብ ዘበን ደብረፅዮን በጊሕና ኣለና። መሪሕነት ደብረፅዮን ካብቶም ቅድሚኡ ዝነበሩ ፍልይ ዘብሎ ነገራት ኣለዉ እዮም። ቀዳማይ ብዛዕባ ዕብዮት ትግራይ ናይ ስነ ሓሳብ ግልፅነት (clarity) ዘለዎ ምኳኑ እዩ። ቀደም እንትብል “ህዝቢ ኢትዮጵያ እንተሓልፈሉ ህዝቢ ትግራይ እውን ይሓልፈሉ” ዝብል ነገር እዩ ነይሩ። ካለእስ ይትረፍ “ማይ ዝስተይ ስኢና” ኢሉ ንዝሓተተ ህዝቢ “ብቀዳማይት ህዝቢ ሱማል ህዝቢ፣ ኣምሓራ ማይ ይሰቲ ኣሎ ዶ ኢልኩም” ዘይትሓቱ ዝብል መልሲ ዝህቡ መራሕቲ እዮም ነይሮምና።

እዚ ሐዚ ዝተለወጠ ይመስል። ኩሉ ምቅስቓሳትና ትግራይ ማእከል ዝገብር እዩ ዝብል መፅበዓ ንሰምዕ ኣለና። እዚ ጥራሕ ኣይኮነይ ብፖለቲካዊ መርገፂ ፈታዊ ፀላኢ እናበልካ ዓቅሚ ትግራይ ምድኻም ከተርፍ፣ ሱብ ብዘለዎ ፖለቲካዊ ኣረኣእያ ዘይኮነስ ብትግራዊይነቱ ብዘውፍዮ ቁም ነገር ጥራሕ ክልካዕ ከንገብር ኢና ዝብል መፅበዓ እውን ኣሎ። እዚ ትግራዊይ ኩሉ ኣብ ዙሪያ መሪሕነት ደብረፅዮን ክዓስል ዝዕድም እዩ። ፖለቲካዊ ኣፈላላይ ብዘየግድስ ኣብ ረብሓ ትግራይ፣ ኣብ ዕብዮት ተጋሩን ሓቢርካ ንምስራሕ በሬ ዝኸፍት እዩ። እዚ ዕድል እዚ ከንጥቀሙሉ እዩ ዝግባእ። ህዝቢ ትግራይ እውን እዚ እዩ ተስፋ ገይሩ ዘሎ። ናይ ውሸጢ ሓድነትን ምርድዳእን እንተሃልዩ ህዝቢ ትግራይ ናይ ደገ ፀገማት ኣየሰኩንዎን እዮም። ጥዑይ፣ ቅነዕ መራሒ ጥራሕ እዩ ዝደሊ። ዶ/ር ደብረ ፅዮን ድማ ቀልቡ ዝወረፈሉ መራሒ ኩይኑ ኣሎ፣ ከሳብ ሐዚ ዋላ እኳ ዝገበሮ ነገር ብዙሕ እንተይሃለው፣ እቲ ዝኣትዎ ዘሎ መፅባዓታት ክፍፅም ይኸእል እዩ ኢሉ ኣሚኑ ኣብ ዙሪያ መሪሕነቱ ክዓስል ድልዮት የርኢይ ኣሎ። ነዚ እውን እዩ “ኣዮኻ ናይና” እናበለ በቢመድረኩ ድጋፍ እናሃቦ ዝርከብ። ተጋሩ ኣብ መትከሎም ፀኒዖም፡-

“ብሰማይ ፅዮን

ብምድሪ ደብረ ፅዮን

ክንኣልፋ ኢና እዛ ቐጣን ዘበን።”

ዝብሉ ዘለዉ፣ ኣብ ዙሪያ መራሒኦም ዓሲሎም፣ ሓድነቶም ሓሊዮም ዝኾነ ይኹን ደጋዊ ሓይሊ ክጎብጦም እንተደልዩ ብፅንዓት ክብድህዎ ከምዝኸእሉ ስለዝፈልጡ እዩ። ህዝቢ ትግራይ ኣሚኑ ዝወፍር ሓፊሩ ኣይፈልጥን። ኣዮኻ ናይና!